

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
Б.Є. ПАТОН

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

П.І. АНДОН
В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.М. ГЕЄЦЬ
В.В. ГОНЧАРУК
М.Г. ЖУЛИНСЬКИЙ
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ
С.В. КОМІСАРЕНКО
Е.М. ЛІБАНОВА
В.М. ЛОКТЄВ
В.В. МОРГУН
А.Г. НАУМОВЕЦЬ
І.М. НЕКЛЮДОВ
О.С. ОНИЩЕНКО
В.Д. ПОХОДЕНКО
І.К. ПОХОДНЯ
А.М. САМОЙЛЕНКО
Б.С. СТОГНІЙ
В.М. ШЕСТОПАЛОВ

11
2014

Засновник — Національна академія наук України
вул. Володимирська, 54, Київ, 01601, Україна

Видавець — Видавничий дім «Академперіодика» НАН України
вул. Терещенківська, 4, Київ, 01004, Україна

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 8923 від 1 липня 2004 р.

Редактори:

Л.Є. КАНІВЕЦЬ, А.О. ЧЕПИЛЕНКО

Адреса редакції:

Вісник НАН України,
вул. Терещенківська, 3, Київ, 01601, Україна
тел./факс (38044) 234-71-18
E-mail: visnyk@nas.gov.ua
Електронна версія: www.visnyk-nanu.org.ua

Технічний редактор *Т.М. Шендерович*
Комп'ютерне верстання *В.М. Канищева*

Підписано до друку 14.11.2014. Формат 84 × 108/16. Гарн. Петербург.
Ум. друк. арк 10,29. Обл.-вид. арк. 10,80. Тираж 332 прим. Зам. 4056

Видавець і виготовлювач Видавничий дім «Академперіодика» НАН України
вул. Терещенківська, 4, Київ, 01004, Україна
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
серії ДК № 544 від 27.07.2001

© Президія Національної академії наук України, 2014

© Академперіодика, 2014

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Із зали засідань Президії НАН України (24 вересня 2014 р.) 3

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

Котречко С.О. Фізичні основи прогнозування радіаційного ресурсу металу корпусів ядерних реакторів (за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 24 вересня 2014 р.) ... 10

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

Шемшученко Ю.С., Семеняка В.В. Делімітація повітряного і космічного просторів: основні теоретичні проблеми та практика 18

Жиляєв Б.Ю. Реліктові чорні діри (сингулярні джерела енергії) 26

НАУКА І СУСПІЛЬСТВО

Локтєв В.М. Наука в Україні: небезпечне забуття 32

ПОДІЇ

Установи НАН України – місту Києву (нарада в КМДА з питань відновлення співпраці з НАН України) ... 42

Інституту органічної хімії НАН України – 75 років (розширене урочисте засідання Відділення хімії НАН України та вченої ради Інституту) 47

НАУКОВІ НАПРЯМИ

Кальченко В.І. Наукові школи Інституту органічної хімії 54

НАУКОВІ ФОРУМИ

Блом Я.Б., Левчук О.М., Рахметов Д.Б., Рахметов С.Д. Біологічні ресурси і технології для

виробництва різних видів біопалив (наукова конференція «Біологічні ресурси і новітні біотехнології виробництва біопалив») 64

РЕЦЕНЗІЇ

Онопрієнко В.І. Історіографія як форма самосвідомості історичної науки (рецензія на монографію І. Колесник «Українська історіографія: концептуальна історія») 73

ЛЮДИ НАУКИ

Оплот українського бронетанкобудування (до 80-річчя члена-кореспондента НАН України М.Д. Борисюка) 77

Шаталов М.М. Одвічним пам'ятником йому стоїть Донбас... (до 150-річчя професора Л.І. Лутугіна) 85

ВІТАЄМО

80-річчя академіка НАН України В.М. Яковенка 89

80-річчя члена-кореспондента НАН України Е.І. Єфремова 90

70-річчя члена-кореспондента НАН України С.Г. Одулова 91

60-річчя члена-кореспондента НАН України Р.М. Кушніра 92

НОВИНИ НАУКИ

60 років співробітництва в ім'я науки та миру на Землі (до 60-річчя створення Європейської організації ядерних досліджень (ЦЕРН)) 93

CONTENTS

OFFICIAL SECTION

From the conference hall of Presidium of NAS of Ukraine (24 September 2014) 3

SCIENTIFIC REPORTS

Kotrechko S.A. Physical basis of RPV metal life time prediction (*by materials of scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine 24 September 2014*)..... 10

ARTICLES AND REVIEWS

Shemshuchenko Yu., Semenyaka V. Delimitation of airspace and outer space: the basic theoretical problems and practice 18

Zhilyaev B.E. Relic black holes (singular sources of energy)..... 26

SCIENCE AND SOCIETY

Loktev V.M. Science in Ukraine: dangerous neglect 32

EVENTS

Institutions of NAS of Ukraine – for the city of Kyiv (*consultation in Kyiv City State Administration on the restoration of cooperation with NAS of Ukraine*) 42

75th anniversary of Institute of Organic Chemistry of NAS of Ukraine (*expanded solemn session of Department of Chemistry of NAS of Ukraine and the scientific council of Institute*) 47

SCIENTIFIC TRENDS

Kalchenko V.I. Science schools of Institute of Organic Chemistry..... 53

SCIENTIFIC FORUMS

Blume Ya.B., Levchuk O.M., Rakhmetov D.B., Rakhmetov S.D. Biological resources for production of different biofuel types (*scientific conference “Biological resources and the newest biotechnological advancements in biofuel production”*) 64

BOOK REVIEWS

Onopriyenko V.I. Historiography as a form of self-consciousness of historical science (*review of monograph “Ukrainian historiography: conceptual history” by I. Kolesnyk*) 73

PEOPLE OF SCIENCE

Stronghold of Ukrainian tankbuilding (*to 80th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine M.D. Borysjuk*) 77

Shatalov M.M. Donbas is his imperishable monument... (*to 150th anniversary of professor L.I. Lutugin*) 85

CONGRATULATIONS

80th anniversary of academician of NAS of Ukraine V.M. Yakovenko..... 89

80th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine E.I. Yefremov 90

70th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine S.G. Odulov 91

60th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine R.M. Kushnir 92

SCIENCE NEWS

60 years of collaboration in name of science and peace on Earth (*to 60th anniversary of establishment of European Organization for Nuclear Research (CERN)*) 93